

Raziskava OECD: v Sloveniji med institucijami najvišje zaupanje uživajo policija, vojska in sodišča

29.6.2026 - | gov.si

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (angleško Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD) je objavila rezultate raziskave o zaupanju v javne institucije, izvedene jeseni 2025. Slovenija je v raziskavi sodelovala drugič. Podatki kažejo, da se, čeprav se še vedno uvrščamo pod evropsko povprečje, na nekaterih področjih zaupanja izraža pozitiven trend.

Raziskava je leta 2025 prvič zajela tudi zaznave o poznavanju umetne inteligence in pričakovanjih javnosti glede njene uporabe v javni upravi.

Slovenija je v raziskavi prvič sodelovala leta 2023, leta 2025 pa je sodelovanje ponovila, kar omogoča prvo primerjavo rezultatov s preteklim obdobjem.

Raven zaupanja se med posameznimi institucijami razlikuje. Najvišje zaupanje uživajo **policija, vojska in sodišča**. Policiji zaupa 49,5 odstotka anketirancev (leta 2023: 52 odstotkov), vojski 49,3 odstotka (leta 2023 se podatki niso zbirali) in sodiščem 43,4 odstotka (leta 2023: 41,1 odstotka). Najnižje zaupanje pa uživajo politične stranke s 13,7 odstotka (leta 2023: 14,4 odstotka) in mediji z 24,8 odstotka (leta 2023: 26,3 odstotka).

Zaupanje v nacionalno vlado je v tem obdobju **ostalo stabilno**. Visoko ali zmerno visoko zaupanje v vlado je leta 2025 izrazilo 28,3 odstotkov anketirancev (v letu 2023: 27,9 odstotka, povprečje OECD je 40 odstotkov). Zaupanje v vlado je višje med starejšimi prebivalci, posamezniki z višjo stopnjo izobrazbe ter med tistimi, ki menijo, da imajo možnost sodelovati pri oblikovanju vladnih odločitev oziroma so na volitvah podprli stranke vladne koalicije. Nižje zaupanje je zaznano med mladimi in med tistimi, ki menijo, da njihov glas pri oblikovanju politik ni slišan.

Na področju vsakodnevnih izkušenj z javnimi institucijami rezultati kažejo mešano sliko. Zadovoljstvo z upravnimi storitvami se je med letoma 2023 in 2025 znižalo za 3 odstotne točke (z 66 na 63 odstotkov). Zaznana pravičnost pri obravnavi vlog je ostala nespremenjena pri 40 odstotkih, medtem ko se je zaznava zakonite uporabe podatkov v javnem sektorju izboljšala za dve odstotni točki (z 39 na 41 odstotkov).

Pozitivni premiki so vidni tudi pri zaznavah odločanja o zahtevnejših javnih politikah. Delež anketirancev, ki menijo, da se politike oblikujejo na podlagi dokazov, se je povečal za dve odstotni točki (z 29 na 31 odstotkov), prav tako se je izboljšala ocena, da vlada pri odločanju uravnoteženo upošteva interese sedanjih in prihodnjih generacij (z 24 na 26 odstotkov). Za 3 odstotne točke se je povečal tudi delež prebivalcev, ki menijo, da imajo vpliv na oblikovanje politik (z 15 na 18 odstotkov).

Raziskava je leta 2025 prvič zajela tudi zaznave o poznavanju umetne inteligence in pričakovanjih javnosti glede njene uporabe v javni upravi. Skoraj polovica anketirancev (45 odstotkov) ocenjuje, da umetno inteligenco pozna dovolj dobro, da bi jo lahko razložila drugim. 40 odstotkov sodelujočih pričakuje, da bo vlada umetno inteligenco uporabljala za bolj prilagojene javne storitve, 39 odstotkov pa jih meni, da bi njena uporaba lahko prispevala k zniževanju stroškov. Ob tem 30 odstotkov

anketirancev zaupa, da bo vlada pri uporabi umetne inteligence zaščitila osebne podatke, 37 odstotkov jih pričakuje zagotovljen človeški nadzor, 32 odstotkov pa transparentno uporabo.

OECD kot pomembne dejavnike za krepitev zaupanja v vlado izpostavlja oblikovanje politik **na podlagi dokazov**, uravnoteženo upoštevanje interesov sedanjih in prihodnjih generacij ter občutek ljudi, da je njihov glas pri oblikovanju politik slišan. Nadaljnji napredek na teh področjih bo pomemben za dolgoročno krepitev zaupanja v javne institucije v Sloveniji.

V tokratni raziskavi je sodelovalo 38 držav (33 članic OECD in pet kandidatk). Na spletni strani OECD je na voljo več informacij o raziskavi (v angleščini).

<https://www.gov.si/novice/2026-06-29-raziskava-oecd-v-sloveniji-med-institucijami-najvisje-zaupanje-uzivajo-policija-vojska-in-sodisca>